

PILNIKI ZASTĘPCZE DO DREWNA

Stalowe pilniki do drewna (zwłaszcza gładziki) używane w normalnych warunkach i w wymagany sposób ulegają stopniowo ścieraniu. Aby przedłużyć czas ich używalności, można zastosować do niektórych rodzajów robót pilniki zastępcze, sporządzone z papieru ściernego lub płótna i odpowiedniego kształtu i wymiarów listewek.

Pilniki te o tyle są ekonomiczniejsze w użyciu od stalowych, że można wymieniać w nich zużyty papier ścierny lub płótno nieograniczoną wprost ilość razy, podczas gdy odnawianie pilników stalowych, i to nie wszystkich rodzajów, można dokonywać tylko jeden lub dwa razy. Ponadto pilniki zastępcze do drewna są znacznie lżejsze od pilników stalowych i mniej męczą rękę przy pilowaniu. Sposób przygotowania listewek oraz papieru nie wymaga ani specjalnych urządzeń, ani wielu narzędzi i jest dość prosty do przeprowadzenia nawet w prymitywnych warunkach domowego majsterkowania.

Najpierw przygotowujemy z twardego drewna (bukowego, brzoźowego lub jesionowego) listewki i nadajemy im za pomocą struga i innych narzędzi kształt zbliżony do kształtu normalnych pilników (rys. 1) płaskich, kwadratowych, półokrągłych i okrągłych o nieco zwężających się ku końcowi ściankach bocznych (rys. 2). W węższych bocznych ściankach uzyskanych w ten sposób pilników zastępczych

wypilowujemy piłą grzbietnicą lub odsadnicą (o jak najcieńszym brzeszczocie) wąską, podłużną szczelinę (rys. 3), w której osadzimy brzegi odpowiednio złożonego papieru lub płótna ściernego (rys. 4). Szerokość szczeliny zależy również od grubości papieru lub płótna.

Z arkusza papieru lub płótna ściernego o wymaganej dla danego rodzaju obróbki, grubości ziarna, np. nr 1, nr 0, nr 00 wycinamy i formujemy pochewki (po uprzednim narysowaniu ich siatek) odpowiadające ściśle wymiarom części roboczej przygotowanych rdzeni pilników (rys. 5). Można też uformować je wprost na rdzeniach starając się przy tym obciągać je jak najściślej. Po uformowaniu pochewek nasuwamy je na rdzenie, wciskając schodzące się ich brzegi w przygotowane szczeliny (rys. 6). Taki sposób nakładania papieru ściernego przynosi nam podwójną korzyść, tj. oszczędne zużycie papieru lub płótna i mocne zaklinowanie go na powierzchni, dzięki czemu nie zsuwa się on z rdzenia w czasie ruchów roboczych i jednocześnie może być łatwo z niego zdjęty po starciu się papieru.

Zastępcze pilniki nadają się szczególnie do obróbki miękkiego drewna liściastego i iglastego, natomiast stalowe mogłyby być używane wyłącznie do obróbki drewna twardego, i to w końcowej fazie.

Jerzy Niebojewski

(Zastrzega się prawa autorskie)

